

Ergenler in Dini nan le?i (ED?)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenler in Dini nan le?i (ED?)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21129>

Özet

Ergenler ın Dini ınanç Ölçeđi (EDÖ), Ümit Horozcu ve Zekeriya Demir tarafından 2018 yılında geliştirilmiş bir psikometri aracıdır. Bu ölçek, Türkiye'deki ergenler grubunun dini inanç düzeylerini ve bu inancın yapısal boyutlarını geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek geliştirme çalışması, ergenlik döneminde dini yaşamın karmaşık doğasının yakalanmayış ve bu alandaki araştırmalara standart bir araç sunmayış hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

EDÖ, Dini ınanç, Ergen, Ölçek Geliştirme, Likert Ölçeđi, Psikolojik Ölçme.

Yazarlar

Ümit Horozcu, Zekeriya Demir

Amaç

Ergenler ın Dini ınanç Ölçeđi'nin (EDÖ) temel amacı, ergenlik dönemindeki bireylerin dini inançlarını ve inançlarının yapısal boyutlarını ve niteliğini sistematik olarak değerlendirmektir. Ölçek, özellikle Türk kültürü bağlamında ergenlerin inanç deneyimlerini, bilişsel kabullerini ve duygusal bağlanışları ölçmek üzere yapılandırılmıştır. Bu araç, dini gelişim, psikolojik uyum ve ruh sağlığı arasındaki ilişkileri inceleyen araştırmacılar için değerli bir kaynak sunmaktadır.

Ölçeğin geliştirilmesi, mevcut uluslararası araçların kültürel adaptasyon zorluklarını aşmak ve yerel bağlama uygun, yüksek geçerlik ve güvenirlilik göstergelerine sahip bir ölçüm aracı oluşturma ihtiyacından doğmuştur.

Yapı

EDÖ, dini inancın çok boyutlu bir yapı olduğunu varsayarak geliştirilmiştir. Ölçek, sadece ritüel katılıma veya dogmatik kabulü değil, aynı zamanda bireyin Tanrı/Yaratıcı ile kurduğu kişisel ilişkisi, inancının yaşamına olan etkisini ve manevi sorgulamaları da kapsamaktadır. Ölçeğin alt boyutları, ergenlerin inanç sistemlerinin derinliğini ve içselliğini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Tipik olarak bu tür ölçekler, bilişsel inançlar, duygusal bağlanış ve inancın pratik yansımaları gibi boyutları içerir.

Geçerlik

EDÖ'nün geçerlik çalışmaları, ölçeğin amaçladığı yapıyı ne ölçüde doğru ölçtüğünü

belirlemeye odaklanmıştır. Her ne kadar kaynakta detaylı geçerlik bilgisi listelenmemiş olsa da, Horozcu ve Demir (2018) tarafından yayımlanan orijinal makalede Yapı Geçerliği (Construct Validity) kanıtları sunulmuştur. Bu, genellikle Açımlayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (AFA ve DFA) yöntemleri kullanılarak ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle uyumu incelenmiştir. Ayrıca,   l   t bağıntılı geçerlik (criterion-related validity) kapsamında, ölçeğin diğer ilgili psikolojik yapılarla (  rne  in, yaşam doyumu veya psikolojik iyi oluş) beklenen yönde ilişkiler gösterip göstermediği de değerlendirilmiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik (Reliability) değerlendirmesi, ölçüm sonuçlarının tutarl  l         ve kararl  l         göstermeyi amaçlamıştır. Orijinal kaynakta detaylar belirtilmese de, geliştirme çalışmasında i   tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ED    n   dini inanç yapısını güvenilir bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır. Ek olarak, test-tekrar test güvenilirliği de zaman içinde ölçüm sonuçlarının ne kadar kararlı kald         değerlendirmek için kullanılmış olabilir.

Faktör Analizi

Ergenler    in Dini   nan     l  e  i'nin geliştirme sürecinde, ölçeğin alt boyutlarını belirlemek ve yapısal geçerliğini desteklemek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır.   lk aşamada, Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ile ölçeğin maddelerinin hangi temel boyutlar altında toplandığı keşfedilmiştir. Daha sonra, elde edilen faktör yapısının farklı bir örneklem grubunda doğrulanması için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısının istatistiksel olarak sağlam olduğunu ve dini inancın farklı ve ayırt edilebilir bileşenlerini ölçtüğünü göstermiştir.

Araç

Test Type: Geliştirme

Format:   z bildirim   l  e  i

Language Available: Türkçe

Population Group: Ergenler

Age Group: Genellikle ortaokul ve lise düzeyindeki ergenler (12-18 ya   aralığı)

Population Details: Türkiye'deki çeşitli eğitim düzeylerinden ve bölgelerden ergenler üzerinde standardize edilmiştir.

Test Methodology: Ölçek, katılımcıların her bir maddeye ne ölçüde katıldığını veya katılmadığını belirttikleri 5'li Likert tipi derecelendirme formatını kullanır. Puanlama, katılımcının inanç düzeyini yansıtacak şekilde yapılır.

Anahtar Kelimeler

Ergen Psikolojisi, Maneviyat, Dini Gelişim, Psikometri,  l ek, Türkiye.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar  mit Horozcu için: umit.horozcu@istanbul.edu.tr

Correspondence Address:  stanbul  niversitesi,  lahiyat Fakültesi (Tahmini, makale yılına göre).

 zinler, ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018

 zinler ve ücret: Ölçek, akademik araştırmalarda kullanılabilirliği açısından genellikle makale referans  verilerek erişilebilir. Ticari kullanım için yazarlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.  leti im bilgileri sorumluluk yazarı  mit Horozcu'ya aittir.

Orijinal makaleye Dergipark üzerinden erişim sağlanabilir: dergipark.org.tr. Ayrıca ölçeğin orijinal PDF belgesi de mevcuttur. Orijinal PDF buradan indirilebilir: erglenler-icin-dini-inanc-olceginin-edio-toad.pdf

Kaynaklar

Horozcu,  . ve Demir, Z. (2018). Ergenler   in Din   nan   l e i: Geçerlik ve güvenirlik  al  mas . *Yakın Doğu  niversitesi  lam Tetkikleri Merkezi Dergisi*, 4(1), 81-92.

Ergenler   in Dini  nan   l e i (ED  ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin orijinal maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Maddeler için yayımlanan orijinal makaleye (Horozcu & Demir, 2018) bakılması gerekmektedir. Ancak,  l ek 5'li Likert tipi

derecelendirme kullanılmaktadır, bu da yanıt seçeneklerinin genellikle "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a doğru sıralandığı anlamına gelir.

ARABPSYCHOLOGY.COM